

<http://physicsweb.org/article/news/11/4/5>

2007/04/09

قطع ووصل - نور با اسپین

یک گروه پژوهشگر در کانادا و ایالات متحده ماده‌ی جدیدی را نمایش داده اند که می‌تواند با تغییر قطبی اسپین الکترون‌ها یک باریکه‌ی نور را قطع ووصل کند. این ماده از ذره‌ها ی مغناطیسی ی ریزی ساخته شده که از جنس کبالت-جزئی پوشیده باطلایند. به گفته‌ی این پژوهشگران، شاید زمانی بشود این ماده را در ابزارها ی پردازش‌داده ای به کار برد که در آن‌ها هم از اسپین الکtron و هم از نور استفاده می‌شود [1].

بسیاری از پژوهش‌گران می‌کوشند ابزارها ی اسپین‌ترونیکی بار آورند. در این ابزارها، برا ی انبارش و فرآورش داده‌ها علاوه بر بار الکتریکی ی الکترون از اسپین آن هم استفاده می‌شود. کسانی هم هستند که می‌کوشند ابزارها ی پلاسمونیکی بسازند، که در آن‌ها از برهمنکش نور و نوسان‌ها ی جمعی ی الکترون‌ها در سطح فلزات (پلاسمون‌ها) برا ی فرآورش و انتقال داده‌ها استفاده می‌شود. عبدالعزیزی [2] و کینت چاؤ [3] از دانش‌گاه آلبرتا [4]، همراه با مارک جانسون [5] از آزمایش‌گاه پژوهش‌ها ی دریایی [6] در واشینگتن دی‌سی ماده‌ای بار آورده اند که با ترکیب اسپین‌ترونیک و پلاسمونیک یک باریکه‌ی نور-تراهرتس را قطع ووصل می‌کند. وقتی این ماده را در یک میدان مغناطیسی ی بیرونی می‌گذارند، الکترون‌ها ی ذره‌ها ی میکرومتری ی کبالت اسپین قطبیده می‌شوند. اگر نوری در گستره‌ی بس آمد تراهرتس به این ماده بتابد، میدان الکترومغناطیسی ی متناظر با این نور بعضی از الکترون‌ها ی اسپین قطبیده را از کبالت بیرون می‌کشد و وارد پوشش جزئی ی طلا می‌کند. این به یک مقاومت الکتریکی بین طلا و کبالت می‌انجامد به اسم مغناطومقاومت نام‌گرد (ای‌ام‌آر) [7].

وقت ی میدان - مغناطیسی قطع می‌شود، ای‌لام‌آری در کار نیست و بیشتر - نور از طریق - پلاسمون‌ها از درون - ماده می‌گذرد. اما وقت ی میدان وصل می‌شود افزایش مقاومت - ناشی از ای‌لام‌آرمانع - جریان یافتن - پلاسمون‌ها می‌شود و در بعضی ی نمونه‌ها انتقال - نور تا 70% افت می‌کند.

العزیزی به فیزیکس‌وب [8] گفت این گروه این پدیده ی کلیدزنی را در مواد - مغناطیسی ی دیگری هم دیده و دارد می‌کوشد موادی بیابد که این پدیده را تقویت می‌کنند. او می‌گوید علی‌الاصول این پدیده منحصر به نور - تراهرتس (ناحیه ی بین - فروسرخ و میکروموج) نیست، اما دست‌یابی به آن در بس آمده‌ای بیشتر دشوار است چون در آن بس آمده‌ای نوسان - میدان - الکتریکی چنان سریع است که الکترون‌ها ی اسپین قطبیده در پوشش - طلا جمع نمی‌شوند.

العزیزی هم چنین گفت گروه - ش دارد برا ی چندین ابزار که بر اساس - این پدیده کار می‌کنند امتیازنامه می‌گیرد.

- [1] Physical Review Letters **98** 133901
- [2] Abdul Elezabbi
- [3] Kenneth Chau
- [4] University of Alberta
- [5] Mark Johnson
- [6] Naval Research Laboratory
- [7] anisotropic magnetoresistance (AMR)
- [8] PhysicsWeb